

FAQ

๑ ประเด็นต่อต้น เกี่ยวกับ พ.ร.บ.คอมฯ

พ.ร.บ. คอมฯ ให้อำนาจรัฐจัดตั้ง Single Gateway และ Single Command เพื่อสอดแนมข้อมูลประชาชน และทำให้การใช้งานอินเทอร์เน็ตช้าลง

ข้อเท็จจริง

พ.ร.บ.คอมฯ ไม่มีมาตราใดที่กำหนดให้ประเทศไทยมีเกตเวย์ (Gateway) ในเชื่อมต่อกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ตต่างประเทศเพียงจุดเดียว จึงยืนยันว่าไม่มี Single Gateway แต่ในความเป็นจริงประเทศไทยมีเกตเวย์ มากกว่า ๑๐ แห่งที่ให้บริการโดยภาคเอกชน ที่สามารถยื่นขออนุญาตให้บริการอินเทอร์เน็ตเกตเวย์ระหว่างประเทศ ตามกฎหมายว่าด้วยองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ ที่มีเปิดให้ภาคเอกชนสามารถให้บริการตามกลไกการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม

ดังนั้น ร่าง พ.ร.บ.คอมฯ จึงไม่ได้ให้รัฐเข้าไปสอดแนมหรือล่วงข้อมูลการติดต่อสื่อสารของประชาชน อีกทั้งการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามร่าง พ.ร.บ. คอมฯ ยังต้องทำตามกลไกตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐตามที่กฎหมายปัจจุบันกำหนดไว้ ซึ่งส่วนใหญ่ต้องขออนุญาตจากศาลก่อนจึงจะดำเนินการได้ เช่น ทำสำเนา, ถอดรหัส, การตรวจสอบการเข้าถึงข้อมูล, ยึดอายัด ตามมาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่แม้มีการแก้ไขด้วยในร่าง พ.ร.บ.คอมฯ นี้ ก็ไม่ได้เปลี่ยนแปลงกลไกการตรวจสอบที่กำหนดไว้ดังกล่าว

นอกจากนี้ การสอดแนมหรือล่วงข้อมูลการติดต่อสื่อสารของประชาชน ยังถือเป็นความผิดตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ฐานดักจับข้อมูลโดยไม่ชอบอีกด้วย และหากมีการใช้อำนาจในทางมิชอบ กฎหมายก็กำหนดบทลงโทษ เช่น ม. ๒๒ และ ม. ๒๓ กรณีพนักงานเจ้าหน้าที่เผยแพร่หลักฐานที่ได้มาโดยไม่ชอบ หรือประมาททำให้ข้อมูลหลุดออกไป

๒ ประเด็นต่อต้น เกี่ยวกับ พ.ร.บ.คอมฯ

ม. ๑๔ (๑) (๒) ปิดกั้นเสรีภาพการแสดงความคิดเห็น/ ปิดปากการตรวจสอบโดยประชาชน/ปิดปากคนเห็นต่าง เพราะถ้อยคำหรือเงื่อนไขที่ใช้ไม่มีชัดเจนในตัวเอง ทำให้สามารถตีความขยายได้

ข้อเท็จจริง

ม. ๑๔ ที่แก้ไขไม่ได้ต้องการปิดกั้นเสรีภาพการแสดงความคิดเห็น ปิดปากการตรวจสอบของประชาชน

๓ ประเด็นต่อต้น เกี่ยวกับ พ.ร.บ.คอมฯ

ทำไมต้องมีการปรับแก้ พ.ร.บ.คอม เพราะกฎหมายเดิมก็ยังมีใช้ได้อยู่

ข้อเท็จจริง

พ.ร.บ. คอม เดิม ใช้บังคับเป็นเวลากว่า ๑๐ ปี โดยที่ผ่านมามีปัญหาในการตีความ จนกระทบกับการบังคับใช้ เช่น การนำฐานความผิดที่ใช้กับเรื่องจ้อโกงปลอมแปลงทางออนไลน์ ไปใช้กับการหมิ่นประมาท ทำให้กระทบต่อสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น จนทำให้เกิดการโจมตีจากประชาคมโลกและเกิดกระแสสังคมเรียกร้องหลักประกันสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นขึ้น กอปรกับเพื่อเป็นการปรับปรุงกฎหมายให้เท่าทันกับเทคโนโลยีและภัยคุกคามที่เปลี่ยนแปลงไป

ประเด็นต่อต้าน เกี่ยวกับ พ.ร.บ.คอมฯ

ร่างประกาศฯ ภายใต้ ร่าง พ.ร.บ. ให้อำนาจรัฐจัดตั้งศูนย์กลาง Block web ที่เชื่อมต่อตรงระบบของผู้ให้บริการ

ข้อเท็จจริง

ร่างประกาศเป็นการบูรณาการการระงับการทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เป็นเอกภาพ และตรวจสอบได้ อีกทั้งยังเป็นการให้เกิดความเป็นธรรมในการบังคับใช้กฎหมายกับผู้ให้บริการ

ข้อกังวลของภาคประชาชนดังกล่าว เป็นไปตามร่างประกาศฯ เรื่อง หลักเกณฑ์ ระยะเวลา และวิธีการปฏิบัติสำหรับการระงับการทำให้แพร่หลายหรือลบข้อมูลคอมพิวเตอร์ของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ให้บริการ พ.ศ. .... ที่ออกภายใต้ร่าง ม. ๒๐ ที่กำหนดเรื่อง การระงับการเข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือเว็บไซต์ (Web Blocking) ที่เป็นความผิด ดังนี้

- (๑) ผิดกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์
- (๒) ผิดประมวลกฎหมายอาญา ที่กระทบต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร หรือความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย
- (๓) ผิดกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา
- (๔) ผิดกฎหมายอื่นและข้อมูลคอมพิวเตอร์มีลักษณะขัดต่อความสงบฯ หรือศีลธรรม
- (๕) ข้อมูลที่มีลักษณะขัดต่อความสงบฯ หรือศีลธรรม

ทั้งนี้ ในการระงับการเข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือเว็บไซต์ตามร่าง ม. ๒๐ นั้น ต้องดำเนินการตามกลไกที่ผ่านการกลั่นกรองของ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และศาล ก่อน เพื่อตรวจสอบการใช้อำนาจ

และในกรณีที่เป็นข้อมูลที่มีลักษณะขัดต่อความสงบฯ หรือศีลธรรม แต่ไม่ผิดกฎหมายใดนั้น ร่าง ม. ๒๐ ก็ได้เพิ่มกลไกดูแลเนื้อหาที่มีผลกระทบในวงกว้าง โดยกำหนดให้ผ่านคณะกรรมการกลั่นกรองฯ เพื่อช่วยให้กระบวนการพิจารณามีความรอบคอบมากขึ้น โดยในชั้นการพิจารณาของ สนช. มีการเพิ่มเติมจำนวนคณะกรรมการกลั่นกรองฯ จาก ๕ คน เป็น ๙ คน และกำหนดว่าอย่างน้อยต้องมาจากภาคเอกชน ด้านสิทธิมนุษยชน ด้านสื่อมวลชน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อดูแลไม่ให้กระทบเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น

ดังนั้น ร่างประกาศฯ ที่ออกภายใต้ร่าง ม. ๒๐ จึงไม่ได้ให้อำนาจรัฐหรือเจ้าหน้าที่ที่เชื่อมต่อระบบผู้ให้บริการเพื่อปิดเว็บไซต์โดยไม่รับอนุญาตจากศาล ส่วนการจัดตั้งศูนย์กลางตามร่างประกาศฯ ไม่ได้จัดตั้งเพื่อหวังผลในการเข้าถึงข้อมูลของประชาชน แต่เป็นการจัดตั้งเพื่อให้มีช่องทางในการประสานงานกับผู้ให้บริการ และติดตามการดำเนินการตามหมายศาล

อย่างไรก็ตาม ในส่วนเนื้อหาของร่างประกาศฯ จะต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากภาคส่วนต่าง ๆ อีกครั้ง เพื่อให้ขั้นตอนการดำเนินการมีความเหมาะสม โปร่งใส และตรวจสอบได้

ประเด็นต่อต้าน เกี่ยวกับ พ.ร.บ.คอมฯ

ร่าง พ.ร.บ. คอมฯ ทำให้ผู้ให้บริการในฐานะตัวกลาง ต้องเซนเซอร์ (Censor) ตัวเอง เพื่อไม่ต้องรับโทษตามกฎหมาย ซึ่งทำได้โดยไม่ต้องมีหมายศาล

ข้อเท็จจริง

โดยปกติผู้ให้บริการจะมีกลไกให้ผู้ให้บริการรายงานเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมอยู่แล้ว เช่น การกดปุ่มแจ้งของ Facebook หรือ Youtube ซึ่งเป็นกลไกปกติที่มีให้บริการอยู่แล้ว และช่วยลดข้อพิพาทโดยไม่ต้องใช้อำนาจทางกฎหมายบังคับ

๖ ประเด็นต่อต้าน เกี่ยวกับ พ.ร.บ.คอมฯ

ความกังวลเรื่องความชัดเจนในการออกประกาศ ภายใต้ร่าง พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์

ข้อเท็จจริง

ใน พ.ร.บ. ฉบับนี้จะมีการออกกฎหมายลูกหรืออนุบัญญัติ 2 ประเภท ได้แก่

- 1) ส่วนที่ปรากฏใน พ.ร.บ. เดิมอยู่แล้ว
- 2) ประกาศกระทรวงฯ

ซึ่ง ร.ม.ว.ด.ท. มีนโยบายว่า ก่อนจะประกาศใช้ให้มีการทำประชาพิจารณ์กับผู้มีส่วนได้เสียและประชาชนเพื่อให้มีการตรวจสอบที่รัดกุม ทั้งร่างประกาศฯ ที่ออกภายใต้ร่าง พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ ในเรื่อง ต่าง ๆ

๑. ประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์เกี่ยวกับลักษณะและวิธีการส่ง ลักษณะ และปริมาณของข้อมูลคอมพิวเตอร์ ซึ่งไม่เป็นการก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้รับ และลักษณะอันเป็นการปฏิเสธการตอบรับได้โดยง่าย พ.ศ. ....

๒. ประกาศ เรื่อง ขั้นตอนการแจ้งเตือนการระงับการทำให้แพร่หลายของข้อมูลคอมพิวเตอร์และการนำข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นออกจากระบบคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ....

๓. ประกาศ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเปรียบเทียบ ตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ....

๔. ประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์ ระยะเวลา และวิธีการปฏิบัติสำหรับการระงับการทำให้แพร่หลายหรือลบข้อมูลคอมพิวเตอร์ของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ให้บริการ พ.ศ. ....

๕. ประกาศ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองข้อมูลคอมพิวเตอร์ ตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ....

๗ ประเด็นต่อต้าน เกี่ยวกับ พ.ร.บ.คอมฯ

ต่อไปถ้าเน็ตล่มคือล่มทั้งประเทศใช้ไหม

ข้อเท็จจริง

ประเทศไทยเปิดเสรีในการให้บริการสื่อสารโทรคมนาคมและมีผู้ให้บริการเกตเวย์และอินเทอร์เน็ตหลายราย จึงมีโอกาสน้อยมากที่ผู้ให้บริการทุกรายจะไม่สามารถให้บริการได้พร้อมกัน อนึ่ง ความสามารถในการให้บริการอย่างต่อเนื่องขึ้นอยู่กับรูปแบบสถาปัตยกรรมระบบ ปริมาณข้อมูลที่จะส่งผ่านระหว่างอุปกรณ์เครือข่ายต้นทางและปลายทาง และความพร้อมในการรับมือสถานการณ์ฉุกเฉิน เช่น การเตรียมพร้อมมีระบบเครือข่ายสำรอง (Redundancy network)

๘ ประเด็นต่อต้าน เกี่ยวกับ พ.ร.บ.คอมฯ

การเข้าถึงเว็บต่างประเทศจะทำได้ยากขึ้น

ข้อเท็จจริง

ความเร็วและความสามารถในการเข้าถึงเว็บไซต์ต่างประเทศยังเหมือนเดิม เนื่องจาก พ.ร.บ. คอมฯ ไม่ได้ลดจำนวนช่องทางการใช้อินเทอร์เน็ตต่างประเทศ ซึ่งการสื่อสารยังต้องผ่านผู้ให้บริการเกตเวย์ต่างประเทศกว่า ๑๐ รายที่ได้รับอนุญาตจาก กสทช. เชื่อมต่อประเทศไทยกับต่างประเทศผ่านเคเบิลใต้น้ำหรือเคเบิลบนบกหลายเส้นทาง เช่น เส้นทาง AAG (Asia-America-Gateway), SEA-ME-WE 4 (South East Asia – Middle East – Western Europe 4), SEA-ME-WE 3 (South East Asia – Middle East – Western Europe 3), TIS (Thailand-Indonesia-Singapore), FLAG (Fiber Optic Link Around the Globe), APCN 2 (Asia Pacific Cable Network 2), Japan-USA เป็นต้น

๙ ประเด็นต่อต้าน เกี่ยวกับ พ.ร.บ.คอมฯ

ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต และประชาชนได้รับผลกระทบอย่างไรจากการปรับแก้ไข พ.ร.บ. ในครั้งนี้

ข้อเท็จจริง

การปรับปรุงกฎหมายในครั้งนี้เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม กฎหมายที่ปรับแล้วมีความชัดเจนขึ้นกว่าเดิม เป็นการแก้ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายเดิม เพิ่มการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม และลดความไม่เป็นธรรมในการบังคับใช้กฎหมายกับผู้ให้บริการ

๑๐ ประเด็นต่อต้าน เกี่ยวกับ พ.ร.บ.คอมฯ

เปิดให้รัฐสอดแนมข้อมูลประชาชน (การใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่เปลี่ยนแปลงไปจากร่างเดิม)

ข้อเท็จจริง

การเปิดโอกาสให้รัฐเข้าถึงข้อมูลของประชาชน เพื่อหวังผลในการเข้าถึงข้อมูลของผู้ใช้บริการ เป็นการเข้าใจผิดและตีความเกินขอบเขต

ร่างกฎหมายฉบับนี้ ไม่ได้ให้อำนาจรัฐสอดแนมและไม่มี การเข้าถึงข้อมูลของประชาชน

ส่วนการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่หลักการไม่เปลี่ยนแปลงจากเดิม แต่เพิ่มเติม คือ ให้เจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญด้านคอมพิวเตอร์สามารถเข้าไปช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายอื่นที่ไม่เชี่ยวชาญเมื่อได้รับการร้องขอ เพื่อให้สังคมได้รับความยุติธรรมและเป็นคุณมากขึ้น

๑๑ ประเด็นต่อต้าน เกี่ยวกับ พ.ร.บ.คอมฯ

ให้อำนาจปิดเว็บที่ไม่ผิดกฎหมายแต่ขัดศีลธรรม ปิดกั้นสิทธิประชาชน เพราะไม่รู้ว่าจะไรที่เรียกว่าขัดต่อศีลธรรมหรือความสงบ

ข้อเท็จจริง

การปิดเว็บตามร่างกฎหมายฉบับนี้ ไม่ได้เป็นการปิดกั้นสิทธิของประชาชน เพราะมีกลไกการสร้างสมดุลในการระงับการแพร่หลายที่สังคมรับไม่ได้ บางกรณีต้องบังข้อมูลนั้นไว้ เช่น เว็บไซต์ฆ่าตัวตาย เว็บไซต์สอนวิธีการปล้น หรือเว็บไซต์ทำอาวุธ จึงต้องมีคณะกรรมการกลั่นกรองข้อมูลฯ พิจารณาคำร้องดังกล่าว มีจำนวนรวม ๙ คน ๖ คนมาจากภาครัฐ ๓ คนมาจากเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน ด้านสื่อสารมวลชน และเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะมีการตั้งหลายคณะให้เหมาะสมกับคำร้องแต่ละฉบับ เพื่อให้เกิดความยุติธรรมแก่

ผู้ให้บริการ และประชาชนสูงสุด เมื่อตรวจสอบเรียบร้อยแล้ว ต้องส่งต่อให้รัฐมนตรีเห็นชอบ และส่งให้ศาลดำเนินการระงับการพิจารณาอีกครั้ง จึงจะออกคำสั่งได้ ซึ่งศาลจะพิพากษาให้ระงับหรือลบข้อมูลเท่านั้น ส่วนอะไรที่ถือว่าเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ศาลได้มีแนวทางการพิจารณาอยู่แล้ว ประกอบกับพิจารณาจากสิ่งที่สังคมรู้สึกรับไม่ได้

๑๒ ประเด็นต่อต้าน เกี่ยวกับ พ.ร.บ.คอมฯ

กระทรวงดิจิทัลจะผลักดัน Thailand 4.0 ได้อย่างไรภายใต้สภาพภัยคุกคามแบบนี้

ข้อเท็จจริง

ในอดีตรัฐบาลได้มีนโยบายเปลี่ยนสนามรบให้เป็นสนามการค้า ซึ่งน่าจะเป็นแนวทางที่ดี ทุกภาคส่วนน่าจะให้ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีมาสร้างความแข็งแกร่งให้กับประเทศมากกว่าใช้เป็นเวทีโจมตีกัน ในการสร้าง Cyberspace ของไทยให้น่าอยู่เป็นที่ทำมาหากิน จำเป็นต้องมีสภาพแวดล้อมที่อำนวยความสะดวกในการทำธุรกิจ มีคนในสังคมที่มีความเคารพซึ่งกันและกัน

๑๓ ประเด็นต่อต้าน เกี่ยวกับ พ.ร.บ.คอมฯ

พ.ร.บ.ฉบับนี้มีผลกระทบเช่นใดต่อนโยบายเศรษฐกิจดิจิทัล และการผลักดัน Thailand 4.0

ข้อเท็จจริง

พ.ร.บ.คอมฯ เป็นหลักพื้นฐานสำคัญที่สร้างระเบียบและสภาวะแวดล้อมความมั่นคงปลอดภัยในโลกไซเบอร์ ซึ่งสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล และ Thailand 4.0

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

จัดทำโดย สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) (สพธอ.) / ETDA

